

»Kom og følg mig, så vil jeg gøre jer til Menneskefiskere« (Matt. 4,19).

Vor dyrebare tro

Abraham var nær ved hundrede år, hans hustru Saras moderliv var for længst udløvet; det var udelukket, at de kunne få børn sammen. Sådan var den klare virkelighed; der var intet andet at gøre end at acceptere den; kendsgerninger er jo kendsgerninger!

Og dog! Herren havde åbenbaret sig for dem og sagt, at næste år ville Sara sidde med en søn på skødet.

Der var altså to virkeligheder; den ene var deres høje alder, som udelukkede, at de kunne få børn sammen, den anden var Guds tilsagn.

Disse to virkeligheder stred imod hinanden; det forholdt sig nemlig således, at det var absolut udelukket, at de kunne få børn sammen. Der forelå ikke en lille mulighed derfor – og dog havde Gud tilsagt dem, at de skulle få en søn!

Hvis der havde været en lille menneskelig mulighed derfor, så havde der været noget at bygge Guds tilsagn på – men nu havde de *kun* hans løfte, intet andet – og det stred imod alt, hvad de fandt hos sig selv.

Guds tilsagn havde imidlertid indprentet sig så dybt i Abrahams sind, at han blev overbevist om, at Gud ville gøre det umulige. Derfor kunne han se på den faktiske tilstand, at han var snart hundrede år gammel, og hans kære Sara var en gammel kone, uden at vakle i troen.

Vantroen kunne fremhæve det umulige, kunne understrege det, kunne gentage atter og atter: det er umuligt – kan du ikke se, at det er komplet umuligt!

Men vantroen vandt ikke over troen, tværtimod! Abraham kunne naturligvis bedre end nogen anden se, at hans eget legeme var udlevet ligesom Saras, men så meget mere takkede han Gud for hans underfulde, glædelige tilsagn om en søn. På baggrund af det komplet umulige var Guds løfte så meget mere herligt.

Abraham tvivlede ikke, skønt han intet synligt havde at stive sin tro af med.

Han var fuldt forvisset om, at det, Gud har forjættet, har han også magt til at gøre, hvor umuligt det end ser ud. Han ærede Gud ved at holde ham for troværdig. Han satte Gud over alle muligheder og umuligheder, over alle beregninger, over sin egen fornuft og visdom.

Gud er ikke begrænset til det mulige. Gud gør de døde levende; det kan intet menneske gøre, men det kendetegner Gud. Han kalder også det, der ikke er, som om det var, og ved hans kald bliver det, hvad han kalder det.

Gud er altså ikke underlagt nogen nødvendighed, thi for ham er intet umu-

ligt. »Skulle noget være umuligt for HERREN?« sagde han i forbindelse med sit løfte til Abraham (1. Mos. 18,14).

Det, der gør Abraham til de troendes fader, er, at han troede Gud, da Gud lovede ham det umulige. Det er så »stort«, at Gud regnede ham det til retfærdighed.

Vor højhellige tro

Abrahams tro havde intet hos ham selv eller Sara at bygge på eller støtte sig til. Den havde »kun« Gud!

Det er troens kendingsmærke, at den kan »nøjes med« Guds tilsagn og forblive fuldt forvisset om, at dette tilsagn gælder, hvor umuligt det end ser ud til, at det nogen sinde kan blive opfyldt.

Lad os forestille os, at Abraham ikke havde troet Gud, hvad da?

Da havde han holdt Gud for en løgner og dermed vanæret ham. Da havde han afvist, at det umulige var muligt for Gud. Da havde han kun regnet med, hvad fornuften kan forstå. Ja, da havde han i virkeligheden regnet mere med sig selv end med Gud og dermed sat sig højere end Gud, hvilket vil sige, at han havde gjort sig selv til Gud og til højeste instans.

Da var han forblevet i sin egen indkrogethed og var aldrig kommet længere end til sig selv. Hans livsløb var da forblevet »normalt«, d.v.s. uden det underfulde, uden Guds gave og uden betydning for andre.

Lykkeligvis troede Abraham Gud og kom dermed ud af sin egen cirkel, ind i Guds verden.

Således var troen det afgørende i hans liv, det altafgørende. Den var en vidunderlig ting. *Peter* taler om vor *dyrebare* tro (2. Peter 1,1), og dyrebare er den i sandhed, på en måde det dyrebareste, vi har.

Med den ærer vi Gud og sætter ham over alt og alle i vort liv. Med den opnår vi alt, hvad Gud har tilsagt os. Med den oplever vi, at vi ikke er underlagt nødvendigheden, thi alt er muligt for den, der tror.

Judas taler om vor *højhellige* tro (vers 20) og understreger dermed, at den ikke er en menneskeskabt egenskab, men at den kommer fra Gud og fører til Gud. Man omgås ikke det højhellige letsindigt eller overfladisk, men med taknemmelighed og betagelse. Denne højhellige tro er mere værd end alt andet. Tænk, at vi ejer noget højheligt!

Den virker mægtigt på os, thi den heliger os og omskaber os, idet den hele tiden løfter vore tanker op til Herren og opdrager os til at vandre med Ham.

Men den bygger kun på Gud og støtter sig til ham alene. Derfor kan man tale om tros-vished, hvilket man ikke kunne, hvis troen skulle støtte sig til noget i os, thi alt i os er usikkert, hvad enten det er vore følelser, vor forstand, vor vilje, vor karakterfasthed, vore oplevelser eller noget andet. Kun fordi troen udelukkende bygger på, støtter sig til, stoler på, hvad Gud har sagt, er den vis og fast, thi Gud kan ikke lyve, og hans kraft er ubegrænset; han kender ikke til det umulige.

Intet kan erstatte troen. Hvis den ikke er der, findes der intet i mennesket, der vinder Guds behag. Uden tro nytter fromhed, gode gerninger, offervillighed, tjenstvillighed, ydmyghed og hvad mere nævnes kan intet. Uden tro er det umuligt at behage Gud.

Troens gode strid

Abraham troede mod håb med håb. Det er troens vilkår. Hvad Gud har lovet ligger ikke indenfor det muliges ramme.

Enhver kristen kender til at frygte for dommen, thi han ved, at han ikke kan træde frem for Gud, Den Hellige, og bestå. Ofte oplever en kristen, at som årene går, ser det mere og mere håbløst ud. Han havde regnet med at gøre vældige fremskridt i hellighed og kærlighed, men fremskridtene blev ikke så vældige, at han nu i kraft af dem med frimodighed kan møde Gud. Mange anklager kan rettes imod ham, og når han ser tilbage på sin løbebane, er der umådelig meget, han angrrer og fortryder. Havde han ikke troen på sin Frelser og Herre, der blev givet hen i en vanærende død for hans overtrædelsers skyld og oprejst fra de døde for hans retfærdiggørelses skyld, da sank han sammen i stille fortvivlelse. Men han tror mod håb med håb på Gud, som retfærdiggør den ugudelige, og bliver ved med at ære Gud ved at holde ham for troværdig. Vel ligger det ikke indenfor rammen af det mulige, at han skal kunne træde frem for Gud uden plet eller rynke, uden anklage og fordømmelse, men for Gud er intet umuligt, end ikke at retfærdiggøre denne mislykkede kristne, så han kan føres frem for Gud retfærdig, uskyldig og ren. Det er Guds nådes mesterstykke. Det tror vi, og det jubler vi over!

Gang på gang sættes troen på prøve, og prøven er altid væsentlig den samme. Det synlige udelukker, at hvad Gud har sagt kan lade sig gøre.

Troen lytter ikke blot til Guds tilsagn, men til alt, hvad han siger. Gud sagde til *Noa*: »Byg en ark!« Til *Abraham* sagde han: »Bring din søn som et offer på det

bjerg, jeg vil vise dig!» Til *Moses* sagde han: »Gå til Faraos og før mit folk ud!« Også til os taler Gud og viser os, hvad vi skal gøre. Intet er mere befriende end at adlyde Gud i tro. Vel ser det umuligt ud, men det viser sig altid, at intet er umuligt for den, som tror. Noa byggede arken, Abraham bragte offeret, Moses førte folket ud. Den, som tror, bliver aldrig til skamme.

Troens dyrebare klenodie skal vi bevare i en god samvittighed. Vi må vandre i lyset, hvis vi vil bevare troen. Vi må tage imod Guds tugt, hvis vi er blevet lunkne. Vi må opbygge os selv på vor højhellige tro og ikke skikke os lige med verden, som er alt andet end højhellig. Vi må tage

imod Guds tugt, hvis vi er blevet lunkne. Vi må øve os i at *bede* i tro, *tale* i tro, *vandre* i tro og *gøre troens gode gerninger*.

Den sværeste kamp opstår, når den tid, vi må vente på, at Guds tilsagn bliver opfyldt, er lang. Da ligger forargelsen og lurer på, om den kan opsluge troen; da kæmpes der som på liv og død. Mange hårdtprøvede venner fristes til at føle, at det hele er omsonst. De kan ikke se, at det har nogen mening. Vidunderligt, at deres tro – uden at de selv føler det eller forstår det – er stærkere end verden og derfor fører dem sejrende igennem, selvom de nu og da er ved at give op og synker ned i mismod.

Apostelen *Johannes* taler stærke ord herom; han siger, at »alt det, som er født af Gud, sejrer over verden; og dette er den sejr, som har sejret over verden: vor tro« (1. Johs. 5,4). Troens gode strid er altså en strid, der kun har et resultat: *sejr!* Det skyldes, at sejren er vundet, inden striden begynder. Men en strid, der begynder ved sejren, ender naturligvis også ved sejren. Det sørger Gud for. Det var ham, der skænkede os denne dyrebare, højhellige tro; den er guddommelig, selvom den optræder i menneskeskikkelse, altså i skikkelse af dig og mig – og det guddommelige lader sig ikke besejre.

Omtrent tre tusinde sjæle føjet til

Pinsedag blev en meget stor skare vundet for Herren; i Ap. G. 2,41 står der, at på den dag blev der føjet omtrent tre tusinde sjæle til.

Der var ikke forberedt noget vækkel-sesmøde, men her kan man sandelig tale om vækkelse. Hvor vi dog længes efter noget tilsvarende! Jeg ville være overlykkelig, om blot en tiendedel så mange blev vundet for Herren ved et enkelt møde, altså tre hundrede – ja, jeg ville være overlykkelig, om tredive blev det! Og skulle det kun være tre, der blev så grundigt frelst som de på pinsedag ville glæden være meget stor!

Hvad var det, der virkede så vældigt hin pinse i Jerusalem? Det var Guds kraft, svarer du – og svaret er rigtigt, dog bør det tilføjes, at det var Guds kraft, *når den udfolder sig helt*.

Udfolder Guds kraft sig da ikke altid helt? Nej, det gør den ikke. Paulus siger, at den kun udfolder sig helt i vor magtesløshed. Hvor der ikke er menneskelig magtesløshed, men menneskelig magt over tingene, menneskelig klogskab og planlægning, bliver Guds kraft hindret i at udfolde sig helt.

Pinsedag udfoldede Guds kraft sig derimod helt, thi her var en lille skare magtesløse disciple, der ikke kunne andet end at bede, hvilket jo er udtrykket for, at de intet selv kan.

Og den talsmand, Helligånden udvalgte, var den mindste af alle apostlene, den, der mere end nogen anden var færdig med at fæste lid til sig selv – apostelen *Peter*.

Lad os derfor betragte ham en kort stund.

Da trådte Peter frem

Det var ikke nogen imponerende skikkelse, der da trådte frem og løftede sin røst. At han overhovedet kunne træde frem var et under – allermest et under for ham selv,

thi han kunne jo aldrig glemme, hvilket menneske han var.

Han havde engang troet på sin egen oprigtighed og helhjertethed og havde da også forladt alle ting for at følge Jesus. Dengang oplevede han sig selv som en lederskikkelse blandt apostlene og havde uden betænkelighed talt på deres vegne gang på gang. Nok havde han følt sin syndighed, når Herrens renhed og hellighed afslørede ham – men aldrig havde han vidst, hvor dybt han kunne falde, før det, han resten af sit liv skammede sig over, skete.

Han sagde til Herren, at om alle andre ville svigte ham, ville han, Peter, aldrig i livet gøre det – og han mente det af hele sit hjerte.

Men hvad skete? Nogle få timer efter at han havde aflagt sit løfte om aldrig at svigte Jesus, fornægtede han ham tre gange på det groveste. Han, den stærke mand, var ikke bedre end den usleste forræder!

Aldrig siden hin nat var det Peter muligt at rejse hovedet i selvbevidsthed og egen kraft. Havde Jesu blik ikke mødt ham i ypperstepræstens gård, hvad var der da blevet af ham? Havde han da ikke delt skæbne med Judas?

Hans Herre var død på sit kors, forladt af dem alle – tilbage var Peter med sin fortvivlelse, sin skam og sin gråd. Så mødte den opstandne ham – og al Guds kærlighed strømmede ham i møde med tilgivelse for det, Peter ikke kunne tilgive sig selv, og med fuld genoprettelse.

Og nu stod han frem og talte, fyldt af den Helligånd – og Helligånden fandt ingen hindring for sin kraft i ham, thi Peter var virkelig i sig selv et intet. Det var underet over alle undere i hans liv, at han overhovedet kunne træde frem i Jesu navn – det navn, han havde fornægtet så skændigt.

Han talte ikke, som en stærk mand ta-

ler, men som en magtesløs mand, når Herren giver ham noget at sige. Han var som Herrens mund; derfor gennemborede hans ord tilhørernes hjerter.

Da de hørte dette, stak det dem i hjertet

Guds ord i hans mund var levende og virkende og skarpere end noget tveægget sværd; det trængte så dybt ind, at det sønderdelte tilhørernes sjæl og ånd, marv og ben og blev dommer over deres hjertes tanker og meninger. De følte sig alle blotlagte for Guds øjne og vidste, at ham skulle de stå til regnskab (Hebr. 4,12-13). I deres nød flokkedes de om apostlene og sagde med fortvivlet røst: »Brødre! hvad skal vi gøre?«

Det var ikke en vel forberedt prædiken, han holdt; han var aldeles uforberedt, hvilket formentlig var en del af hans magtesløshed og afhængighed, forudsætningen for, at Helligånden kunne udfolde hele sin kraft igennem hans ord.

Det var heller ikke en lang prædiken; kraften virker som oftest i fortættethed og koncentration. Peter var ikke taler, slet ikke orator – han var et vidne, og han talte som et vidne. Peter havde aldrig gennemgået noget kursus for forkyndere, så han vidste slet ikke, hvordan man skal vidne – og det var godt, thi den, der forstår sig på at vidne, er ikke brugelig som et vidne i Helligåndens kraft!

Men Peter talte ud af et rent sind, ja *ud af Gud, i Kristus for Guds åsyn* (2. Kor. 2,17) – og det kunne sandelig mærkes, thi sådan taler mennesker ellers aldrig – det var en helt ny måde at tale på, en måde, der ikke kan »læres«, fordi den er ny, hver gang den bliver anvendt, så sandt det aldrig er andet end nyt at tale *ud af Gud, i Kristus for Guds åsyn!*

I denne måde at tale på bliver ingen, end ikke en apostel, professionel!

At tale ud af Gud er betinget af den dybeste magtesløshed hos taleren (vidnet). Vi ser her Peter træde frem, aldeles uforberedt og aldeles afhængig af Herren. Det er, som om han løfter sit blik fra skaren op til Gud, modtager de levende ord fra ham i Kristus og så taler for Guds åsyn, som om Gud er den egentlige tilhører.

Peter var som senere Paulus *ikke due- lig til at udtænke noget, som kom det fra ham selv*; hele hans duelighed i den givne situation med alle dens problemer var af Gud (2. Kor. 3,5).

Hans pinseprædiken, som vi kalder den, er derfor meget forskellig fra det meste af den prædiken, der høres i dag. Han taler f.eks. slet ikke om sig selv (og dog er han et vidne!), slet ikke om sin oplevelse (og han havde dog lige talt i tunger!), ej heller om sin glæde og fryd, sin mættelse og salighed, o.s.v., o.s.v., men så godt som udelukkende om Herren; hans tale er en eneste herliggørelse af Herren, hvilket netop stemmer med, at Helligånden, i hvis kraft han talte, er kommet for at herliggøre *Herren*, men ikke taleren (Johs. 16,14).

Hans prædiken bærer præg af, at Peter overhovedet ikke har sig selv i tanker, medens han taler – han har helt glemt sig selv, thi han er *virkelig* (og ikke blot følelsesmæssigt) grebet af Herren.

Helligånden er også kommet for at overbevise verden om synd (Johs. 16,8), og her pinsedag kan man sandelig tale om syndenød og hændervriden, thi deres hjerter blev gennemborede, som der står i grundteksten af Ap. G. 2,37.

Men Peter havde jo ikke udpeget deres synder, således som vi normalt forventer af en vækkelsesprædikant. Nej, det behøves ikke, hvor Jesus bliver herliggjort, thi i lyset af hans herlighed bryder ethvert menneske sammen i gru over, at han har også jeg korsfæstet, vendt ryggen, ladet hånt om og behandlet med ligegyldighed.

Peter udpenslede ikke med tordenrøst alle deres synder for dem, men gjorde det, der er langt mere virkningsfuldt: han *viste dem Kristus* – og ansigt til ansigt med ham brød de tre tusinde sammen – hele deres liv var ikke andet end oprør imod Gud, synd, ja fortabelse. Her ser vi, hvad Herren mente, da han sagde, at Helligånden skulle overbevise verden om synd: *at de ikke tror på mig* (Johs. 16,9).

Hvilken kraft i Peters ord, at moralske, gudfrygtige, fromme mænd mistede al deres sikkerhed og mærkede afgrunden åbne sig under dem! De oplevede, at Gud var vred på dem, og de kunne ikke finde noget sted at skjule sig for hans vrede. Deres samvittighed blødte og var ved at forbløde.

Det var ikke en stærk mand, der med overtalende ord løb storm imod dem for at erobre dem for sin sag, men en benådet synder, der ganske som de havde set ind i sit eget fordærv og derfor var solidarisk med dem i trældommen og fortvivlelsen under syndens overherredømme – en mand, der som de havde oplevet afgrunden åbne sig – men i modsætning til dem også havde oplevet den Guds nåde, som Kristus har erhvervet til syndere, og som er Guds kraft til frelse og frigørelse for

enhver, der tror, hvor fortvivlet han end føler sig.

Magtesløshed og myndighed

Peter var intet i sig selv – og dog havde han myndighed. Hans magtesløshed var ikke veghed eller fejghed eller undselighed, men bevidstheden om intet selv at være og intet selv at kunne, altså den totale afhængighed af Herren.

Et menneske, der ikke tænker og taler ud af sig selv, men ud af Gud, har en mærkelig myndighed. Helligånden møder i ham ingen hindring, men udfolder sig helt i sin kraft. Blander man derimod sine egne ideer, tanker og ord med ind i sagen, hindrer man Guds Ånd, og myndigheden forsvinder eller bliver erstattet med en opblæst »kraft«.

Ingen af os er en apostel som Peter, ingen af os udtaget til så vældig en gerning, men vi er alle Herrens vidner. De færreste af os er forkyndere, men vi er alle kaldet til at følge Herren og være med til at vinde mennesker for ham.

Det gør ikke noget, at vi føler os uegnede dertil og ikke forstår, hvordan man skal vidne. Hvis vi i vor magtesløshed ikke lader magtesløsheden, men troen råde, vil vi opleve, hvad Herren formår gennem sine mindste små. Det er næppe troligt, at han pludselig lader os være omgivet af tre tusinde, men det er mere sandsynligt, at han, f.eks. på vor arbejdsplads, lader os stå iblandt tre mennesker, hvem vi får lov til uforberedte (og dog forberedte, fordi vi vandrer i troen) at aflægge vort vidnesbyrd om Herren for. Hvor stort, om vi fik lov til at hjælpe disse tre til frelse!

Evangelisation

Når vi i Det nye Testamente læser om, hvor hurtigt evangeliet da blev udbredt, kan vi ikke lade være med at spørge om, hvad grunden var hertil.

Man var dengang ikke i besiddelse af vor tids kommunikationsmidler, og dog gik det hurtigere end i dag. Det er ikke svært at se, hvad det var, der i den første tid prægede evangelisationen; det var Guds kraft, der udfoldede sig helt i de menneskelige redskabers magtesløshed.

Hvor mange var de?

Guds kraft bygger aldrig på menneskelig mængde. Når Gud skal udrette noget, ser han nøje til, at de mennesker, han udvælger som sine tjenere, ikke er for mange. *Gideons* skare blev reduceret til 300 mænd; med dem overvandt han hele fjendens hær.

Paulus er formentlig alle tiders største evangelist. Læg mærke til, hvor få mænd han havde med sig, når han drog ind i en

by for at plante evangeliet der.

Men Gud var med ham og virkede med sin guddommelige kraft. Der var aldrig sket nogen egentlig forberedelse i byen på at tage imod ham; han kom på eget (d.v.s. guddommeligt) initiativ og stod hver gang overfor en umulig opgave.

Men som *Abraham* troede han mod håb med håb og udrettede det umulige, fordi Gud udrettede det.

Han gennemgik mange trængsler, så mange, at vi ikke forstår, at han kunne holde ud. Det var en del af hans evangelisation. Ligesom verden havde hadet hans Herre og Frelser, hadede den ham, og ligesom verden ved at hade Herren var med til at fuldbyrde Guds planer, indgik alle de trængsler, verden påførte Paulus, i Guds planer med verdens evangelisation. Jo mere verden stod apostelen imod, des mere virkningsfuldt blev den evangeliseret. I *Filippi* blev han pryglet og spændt fast i blokken i det inderste fangehul.

Tænk, hvad det førte til! En vidunderlig menighed opstod i den by og knyttedes til Paulus med de inderligste bånd.

Evangelisterne var altid få, men frugten af deres arbejde var stort. Guds kraft fuldkommedes i den fåtallige, lille flok, der gik omkring og udbredte det glade budskab under al tænkelig modstand, forfølgelse og fattigdom.

Hvad gjorde de?

Jesus sagde engang til Peter: »Følg mig, så vil jeg gøre dig til menneskefisker!« Det var, hvad evangelisterne gjorde; de fulgte nøje i Herrens spor. Man ser i Apostlenes Gerninger, at de havde så fintmærkende en ånd, at de kunne opfange Helligåndens signaler. *Filip* stod midt i et stort arbejde blandt mange mennesker i *Samaria*, men var trods al sin travlhed i stand til at høre, at Helligånden sagde til ham: »Stå op og gå mod syd til den vej, der fører ned fra Jerusalem til Gaza; den

er øde« (kap. 8,26). Og *Paulus* ville gerne til *Bitynien*, men kunne mærke, at Jesu Ånd ikke tillod dem det (kap. 16,7).

Den, der som de lever i så nært et forhold til Herren, bliver ledet til de gerninger, Gud har lagt rede. De kunne aldrig selv have fundet dem; men Herren kendte dem, og fordi de fulgte ham, fandt de disse Gud-givne gerninger og oplevede, hvad Gud formår.

Således blev de menneskefiskere. Undertiden fangede de et menneske, som Filip da han mødte den ætiopiske hofmand på den øde vej; undertiden var det en hel familie, som da Paulus mødte først *Lydia*, siden *fangevogteren i Filippi* (kap. 16), undertiden var det mange flere.

De udrettede meget, men var ikke fortravlede. De forsømte aldrig deres personlige liv med Herren. Han har jo selv sagt: »Bliv i mig, så bærer I megen frugt; uden mig kan I slet intet gøre!«

Man kan ikke tale om, at de havde noget mødeprogram. Vel gik Paulus altid ind i den stedlige synagoge og tog ordet der, når der gaves ham lejlighed til det, men et mødeprogram havde han ikke. De var Herrens vidner og var *altid* rede til at aflægge regnskab for deres tro. Man finder dem i samtale med mennesker på gader og torve, på skibe og i fængsler, i skoler – men finder dem også gående omkring, biende på, hvad Gud vil skænke dem af muligheder.

Hvad forkyndte de?

De aflagde et levende vidnesbyrd om, at Gud har sendt verden en Frelser, og at han har godtgjort dette ved at oprejse ham fra de døde.

Vidnesbyrdet blev aflagt på en sådan måde, at de ikke fremstillede sig selv som store tænkere eller talere, men som benådede og taknemmelige medmennesker med dem, de stod iblandt. Man kunne tydeligt mærke, at der boede en anden Ånd i dem end i alle andre. De søgte ikke deres eget, men hvad der tjente deres næste. En mærkelig blanding af kærlighed og alvor prægede dem.

Det, de forkyndte, og det, de selv var, faldt sammen. Derfor nøjedes de ikke med at aflægge et vidnesbyrd nu og da, men var altid Herrens vidner. De gav menneskene Herrens ord, men de gav dem også deres eget liv. De var alt for alle. De havde kun et mål med deres tilværelse: at findes tro imod deres Herre.

Man kan ikke sige, at de løb storm imod menneskene; de kunne vente på Herrens øjeblik. De kunne altså både tie og tale, vente og handle. De stolede kort sagt på Herren.

De uddelte ikke traktater, thi det kendte man ikke til på deres tid. Men alligevel var det, som om Ordet ved dem gennemløb en hel stad og en hel egn, så alle men-

nesker fik det at høre. Det skyldtes, at der flød strømme af levende vand fra deres indre, som Herren har sagt.

For di hele deres virksomhed var uorganiseret og ikke forud tilrettelagt, var der rigeligt med plads til Guds overraskelser, indgreb og underfyldte gerninger. De vidnede om en korsfæstet og opstanden Frelser, og korsets afmagt såvel som opstandens kraft var uafslædeligt virksom i og igennem dem. I stor svaghed, under megen frygt og bæven forkyndte Paulus Kristus som korsfæstet, derfor virkede Guds kraft så overbevisende igennem ham, at korinternes tro skabtes af den, men ikke af nogen overtalelse fra Paulus' side eller imponeret af hans person.

De forberedte næppe deres prædikener, men talte ud af Gud. De modtog levende og livgivende ord fra oven.

De var også prægede af stor glæde og ren hellighed. Jo mere de gik igennem, des mere levende stod den himmelske herlighed for dem og fyldte dem med en ubetvingelig glæde. Derfor kunne de under megen nød, undertiden under tårer forkynde det glædelige budskab med en betagende glæde.

Det var ganske særligt samfundets små og oversete, de fik i tale. Sådanne har Gud udvalgt for at gøre dem, der mener, at de er noget, til skamme. Ordet om korset er, når det ikke afsvækkes ved at tilpasses tidens modetænkning, en dårskab for de kloge – og skal forblive dårskab.

Hele deres virke var uhyre enkel – det bestod kort og klart i efterfølgelse, De tænkte, som Herren tænker, de talte som han, og de fulgte ham på deres daglige vandring gennem livet.

Det fremgår tydeligt af Paulus' breve såvel som af Apostlenes Gerninger, at de tilbragte megen tid i bøn. Det var formentlig den måde, de forberedte deres prædiken på. De bad om, at der måtte gives dem ord, når de oplod deres mund – og deres bøn blev besvaret.

De var meget bevægelige. Ånden blæser, hvorhen den vil; de hørte dens susen og satte sejlene efter vinden.

Vore muligheder

Når vi taler om vore muligheder i dag, må vi tale besindigt, thi at vi har *flere* tekniske muligheder for at bringe evangeliet ud er ikke ensbetydende med, at vi har *større* muligheder.

Vi kunne jo nemt »evangelisere« hele Skandinavien ved at sende hvert eneste voksent menneske i de nordiske lande en traktat. Det var meget nemt. Det ville koste en del penge til trykning og porto, men de penge kunne menighederne nemt skaffe til veje.

Kunne vi så ikke hævde, at vi havde nået hele Skandinavien med evangeliet?

Det er vel sandsynligt, at der var nogle

enkelte, som Gud fik i tale på den måde og førte til frelsende tro.

Alligevel savner denne form for evangelisation det væsentligste, det der koster mere end penge, nemlig vidnet eller vidnerne selv. Det er ikke et levende vidne, der bringer vidnesbyrdet, men postbuddet. Og det er slet ikke et levende vidne, der lægger sit liv ned – hele foretagendet koster kun penge, men virkelig evangelisation koster personlige afsavn, søvnløshed, møje og efterfølgelse.

Det er jo ordet om en korsfæstet Frelser, der skal gøres levende, og det sker først og fremmest ved, at vidnerne er prægede af korset.

Kunne man så ikke nå hele Skandinavien ved nogle fællesnordiske fjernsynsudsendelser, hvor en kendt evangelist talte?

Også her ville der nok være nogle få, der blev vundet, men denne metode er også for billig. Den koster heller ikke andet end penge, og nogle millioner kr. er ikke noget, der gør indtryk på verden. Det personlige offer – afsavnet – møjen – den legemlige indsats, der fører helt ud i trætheden – alt dette er ikke til stede, derfor er den åndelige kraft svækket, hvis den overhovedet kan fornemmes.

Evangeliet kan dybest set ikke distribueres eller markedsføres; det kan kun bringes ud på dets egen måde, altså korssets måde, som involverer vidnet i at følge i Herrens spor. Dermed risikerer han alt, ikke blot sit gode rygte, men undertiden også sit liv. Penge kommer aldrig i betragtning som noget væsentligt i evangelisk evangelisationsarbejde.

Evangelisation er altså et arbejde, der strider på alle afgørende punkter med denne verdens tankegang om, hvordan man udretter noget. Evangeliet er ikke en vare, der skal sælges til flest mulige. Det appellerer ikke til noget kødeligt menneske; ingen synes på forhånd om det, og ingen kan bringes til at synes om det ved hjælp af reklamens midler. Menneskene er fjender af det.

Det har altså intet lighedspunkt med en ny artikel, som vi skal vænne verden til, at den har den brug for.

Evangeliet er derimod Guds kraft til frelse, og som Guds kraft udfolder det sig helt, når vidnet i fuldkommen menneskelig magtesløshed alligevel med frimodighed træder frem og bekender Kristus. Da sker det under, at Gud besejrer fjendskabet hos dem, han har udvalgt til frelse, overbeviser dem og fører dem igennem den snævre port til det evige liv.

Man finder i Det nye Testamente ikke så meget som det ringeste spor af den amerikaniserede evangelisationsmetode. Vel skal man være forsigtig med at slutte til noget ud fra tavsheden, men så meget kan siges med sikkerhed både ud fra

Skriften og ud fra alle erfaringer: det er ikke den amerikanske evangelisationsmetode, der fører til megen frugt; det er og forbliver den ganske enkle, uorganisere-

de, personlige, daglige vandring med Herren på den snævre vej, der gør os alle til menneskefiskere.

Lad os da gå den!

Det gælder ikke mindst dem, der har fået den nådegave at forkynde Ordet til frelse for ufrelste syndere.

(Fortsættes i 1988-09)